ЧИРОКЧИ ТУМАНЛАРАРО ИКТИСОДИЙ СУДИНИНГ АЖРИМИ

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш ҳақида)

Яккабоғ тумани

2024 йил 11 ноябрь

Чирокчи туманлараро иктисодий судининг судьяси У.Латипов раислигида, судья ёрдамчиси М.Буриевнинг котиблигида, жавобгар вакили Ш.Каттабоев (ишончнома асосида) иштирокида, Яккабоғ туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг, даъвогар "Ҳисор тоғ бағри" фермер ҳўжалиги манфаатида, жавобгар "Оқ сарой кластер" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан берган даъво аризаси бўйича ишни Яккабоғ туманлараро иктисодий суди биносида очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

аниклади:

Яккабоғ туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши даъвогар "Ҳисор тоғ бағри" фермер хўжалиги манфаатида судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар "Оқ сарой кластер" масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан 2021 йилда топширилган пахта хом-ашёсига 1,15 фоиз ҳисобланган 39.025.991 сўм коэффицент ҳақдорлигини ундиришни сўраган.

Суд мажлиси белгиланган куни ва вақти ҳақида кенгаш ва даъвогар белгиланган тартибда ҳабардор қилинган бўлса-да, суд мажлисида вакил иштироки таъминланмади ёки ишни ўзининг иштироксиз кўриб чиқиш ҳақида арз қилмади.

Шу боисдан, суд Ўзбекистон Республикасини Иктисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда — ИПК деб юритилади)нинг 170-моддасига асосан ишни уларнинг иштирокисиз кўриб чикишни лозим топади.

Суд мажлиси муҳокамасида иштирок этган жавобгар вакили судга ариза тақдим этиб, даъвогарлар биринчи суд мажлисига келмаганлиги сабабли даъвони курмасдан қолдиришни суради.

Суд ишда иштирок этган жавобгар вакилининг тушунтиришини эшитиб, даъво аризасида келтирилган ҳолатларни иш ҳужжатлари билан бирга ўрганиб чиқиб, уларни муҳокама қилиб, қуйидаги асосларга кўра даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 6-бандига кўра, даъвогар биринчи суд мажлисига келмаган ва ишни ўзининг иштирокисиз кўрилиши тўгрисида арз қилмаган бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг 2019 йил 24 майдаги 13-сонли "Биринчи инстанция суди томонидан иктисодий процессуал конун нормаларини кўллашнинг айрим масалалари тўгрисида"ги Қарорининг 21-бандида, даъво аризасини кўрмасдан колдириш низонинг мазмуни бўйича ҳал қилув қарори қабул қилмасдан туриб суд муҳокамасини тамомлаш шаклларидан бири ҳисобланади.

Даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида суд ажрим чиқаради ва у ИПКнинг 108-моддаси талабларига мувофик бўлиши керак.

Суднинг ажрими Чироқчи туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ва даъвогар "Ҳисор тоғ бағри" фермер хўжалигига 2024 йил 24 октябрь куни "Гибрит почта" хизмати орқали юборилган.

"Гибрит почта" хизмати орқали суд ҳужжати топширилганлиги ҳақидаги маълумотномага кўра, суднинг 2024 йил 24 октябрь кунидаги 4-1806-2401/4694-сонли "даъво аризасини қабул қилиш ва ишни суд муҳокамасига тайёрлаш тўғрисида"ги ажрими даъвогар "Ҳисор тоғ бағри" фермер ҳўжалигига 2024 йил 28 октябрь куни ҳамда Чироқчи туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашига тайинлаш ажрими 2024 йил 25 октябрь куни топширилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Фермер, деҳқон хужаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятини янада ривожлантириш буйича ташкилий чора-тадбирлар тутрисида" 2017 йил 10 октябрдаги ПҚ-3318-сонли қарорининг 3-бандини 6-хат бошида, фермер, деҳқон хужаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатларини кузлаб судга давлат божи туламасдан даъво аризалари, давлат ва хужалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шахслари хаттиҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоятлар тақдим этиш. Бунда даъво аризасини қаноатлантириш рад этилганда манфаати кузлаб даъво аризаси киритилган фермер, деҳқон хужаликлари, томорқа ер эгаларидан давлат божи ундирилмаслиги белгиланган.

Шу боис, даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни, олдиндан тўланган почта харажатини даъвогар зиммасида қолдиришни ҳамда даъвогар давлат божи тўловидан қонунга кўра озод этилганлиги сабабли, давлат божи ундирмасликни лозим топади.

Юқоридагиларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 6-банди, 108, 170, 195-197, 199-моддаларини қўллаб, суд

ажрим килади:

Яккабоғ туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг даъвогар "Ҳисор тоғ бағри" фермер ҳўжалиги манфаатида, жавобгар "Оқ сарой кластер" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан берган даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъвогарнинг давлат божи тўловидан озод этилганлиги хамда почта харажати тўланганлиги инобатга олинсин.

Мазкур ажрим устидан бир ойлик муддатда апелляция тартибида шикоят бериш (протест келтириш) мумкин.

Судья У.Латипов

